

The background of the slide features a photograph of several yellow pencils with green and pink erasers, arranged vertically on a white surface. A light-colored wooden plank is positioned horizontally across the top, and a red rectangular box is placed in the lower right area. A faint red grid pattern is visible on the right side of the slide.

Zo kan het ook

**Generalisaties
over de literaire
canon onderzoeken**

Willemijn Zwart
26 maart '25

Even voorstellen

Willemijn Zwart

wzwart@
hetstedelijk.nl

Onze
Taal

Het Stedelijk

Bieb? Check!

Wat nu?

The background of the slide features a photograph of several yellow pencils with green and pink erasers, arranged vertically on a white surface. A light-colored wooden plank is positioned horizontally across the upper portion of the image, serving as a background for the main title.

Waarnemen

Wat zie je?

A red grid pattern is located on the right side of the slide, consisting of several vertical and horizontal lines that form a grid of squares. The grid is partially obscured by the red rectangular box containing the text.

Generalisatie

Veralgemeeniging
op basis van een of
meer
waarnemingen

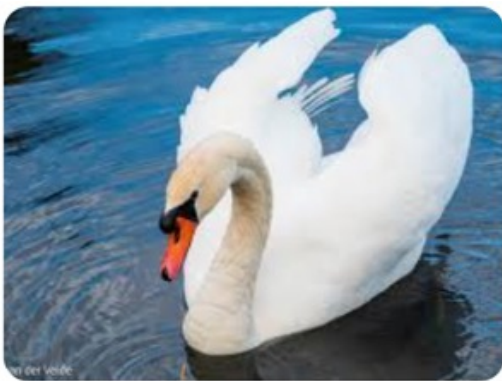

Hypothese

Weerlegbare
(falsificeerbare)
stelling

Bekrachtigen

Verstevigen van
een hypothese door
ondersteunende
voorbeelden

Weerleggen

Onkrachten van
een hypothese op
basis van één
tegenvoorbeeld.

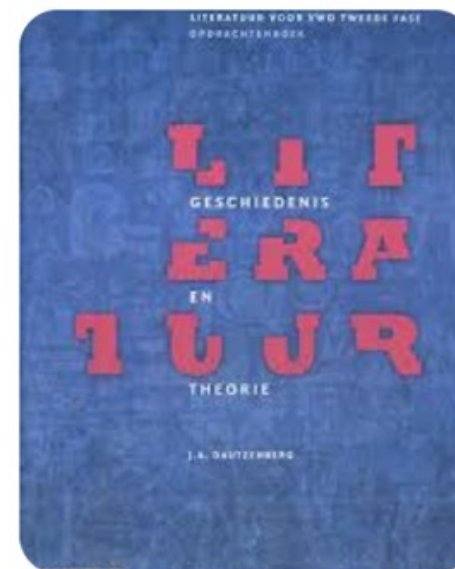
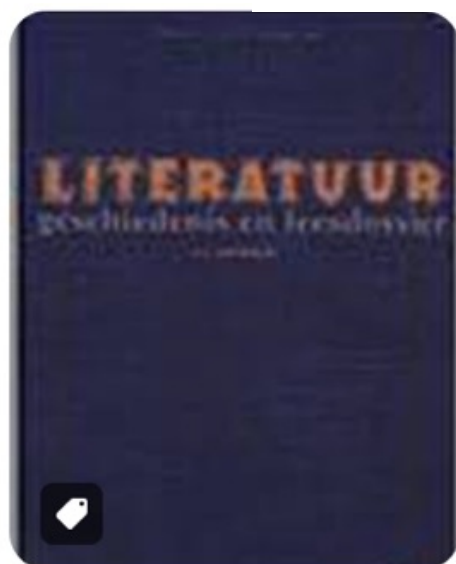

Voorbeeld

17de eeuwse
literatuur

Waarom zo?

- Leert kritisch denken en argumenteren
- Te gebruiken bij veel meer vakken
- Voorbereiding op een geesteswetenschappelijk PWS

Suggesties

”In expressionistische poëzie wordt altijd gebruik gemaakt van synesthesie.”

“Middeleeuwse teksten rijmen.”

”Het boekenweekgeschenk is altijd een novelle.”

“Het onderwerp van een nieuwsartikel staat altijd in de titel.”

”In een betoog lees je altijd eerst het standpunt en dan pas de argumenten hiervoor.”

”Iemand die niet rechtop staat tijdens een speech, komt niet overtuigend over.”

Eindtermen

Centraal staat het combineren van eindtermen 3, 13 en 19

3: verwerft en verwerkt doelgericht informatie uit verschillende bronnen.

13: beoordeelt de overtuigingskracht van argumentatie.

19: toont inzicht in historische Nederlandstalige literatuur in zijn eigentijdse context en in relatie tot de hedendaagse literatuur en cultuur

Dragende principes

- Literatuuronderwijs kan ook bijdragen aan eindtermen binnen domein A en domein B. Leerlingen uitdagen de als feit aangeboden theorie over een samenhangend onderdeel van de literaire canon zelf te onderzoeken vormt hiervoor een effectieve didactiek.
- Hierbij blijft kennis van literatuurgeschiedenis (eindterm 19) centraal staan, maar komen zowel leesvaardigheid en het gebruik van bronnen (eindterm 3) als argumentatieve vaardigheden in het wege van de kracht van een argumentatie (eindterm 13) in samenhang aan bod.

Vragen?

Willemijn Zwart

wzwart@
hetstedelijk.nl

Bronnenlijst

- Bax, S., & Mantingh, E. (2019).** Tjeempie! 'Wat zou er zijn met die moderne schrijvers?' Literatuurhistorisch redeneren met Liesje in Luilletterland. *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 135(2), 100-127, via Jansen & Van Keulen (2023).
- DBNL.nl.** *Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren.* [Link.](#)
- Janssen, N. & R. van Keulen (2023).** Redeneren en inzicht verwerven over literatuur. *Didactiek Nederlands*. Geraadpleegd op 25/1/2025. [Link.](#)
- Literatuurgeschiedenis.nl.** [Link.](#)
- Pulles, M. (2023)** "Dialogisch lezen in de klas (1): praten over het begrip van tekst." *Didactiek Nederlands*. Geraadpleegd op 25/1/25. [Link.](#)
- Schick, T. & L. Vaughn (1995).** *How to think about weird things*. Dubuque: Mc Graw Hill.
- Keulen, R. van, & Bax, S. (2021).** Literatuurhistorisch redeneren: hoe leerlingen met redeneerdidactiek literatuurhistorische inzichten kunnen verwerven. *Kunstzone, Tijdschrift voor Kunst en Cultuur in het onderwijs*, 4, 16-18. Via Jansen & Van Keulen (2023).

